

EDV kann geva teimum fáu meira vald

EDV - elektronisk data viðgerð - kann vera ómet-
aliga vandamikil. Um Stalin ella Hitler høvdu
útviklað EDV og høvdu fult ræði á hesum nútím-
ans teknikki, so høvdu teir verið hundrættals-
ferðir vandamiklari enn teir vóru.

Soleiðis segði Jussi Merklin EDV-tryðarser-
frøðingur á einum tíðindafundi í Havn seinasta
vikulag. Jussi Merklin vildi við hesum vísa á, at
úðverandi samfelagsskipan ella ídráttur sam-
felagið kann fœra valdstystandi menn, sum við
brúk av EDV-teknikkini kunnu fáa eitt óavmarkað
vali yvir øllum øðrum menniskjum. Hesum eiga vit
ikkj at lata eyguni aftur fyri, legði Jussi Mer-
klin aftrat.

Jussi Merklin er komin til Føroya at halda
fyrilestrar um EDV-brúk og misbrúk. Tað er Hans
Birgir Hansen úr Havn, sum hevur tikið stigini
at fáa henda so navnframa danan til Føroya.

Jussi Merklin er ikki bangin fyri at vísa á
tann vanda, sum eisini hevur tilknýti til EDV-
nytslu í Føroyum, nú tað er ymiskt, sum bendir
á, at hesin útviklingur er við at festa røtur
í Føroyum eisini.

-EDV hevur so nógv vandar í kjalarvørrinum,
at tit føroyingar eiga ongantíð og skjótt at
byrja eitt breitt alment kjak um EDV.

Í Danmark hevur hesin útviklingur tíanverri
hætt av friar teymar t.v.s., at tað eru stórar
fílenískar fyrirkur so sum IBM, sum hava stýrt
útviklingina. Vit gjørdum okkum ikki nóg greitt
í byrjanini, hvat tað var vit fingu skjótt av
hesi fyrirkur. Í dag eru vit inni í einum
útviklingi, sum er torførur at broyta ella steð-
ga.

Jussi Merklin hevur tó alt annað enn mist vón-
ingur. Hann sigur, at tað í ein vísan mun hevur
stórt at síns fólk hava tikið kjakið upp um EDV.
Hann veit eisini fleiri og fleiri, eisini átrastað
at tað er eingin félag kúgv, men at tað
einsamálur vandsar við sær, soleiðis, at vit
einstök fyrirkur eiga at seta okkum nið-
er og seta um fyrirmyndir og vandsar við EDV á hes-
um og hesum økinum antin innan tað almenna ella
tað privata.

-Vit eiga at kunna froyða okkum ein útvikling,
sum vit hava tamarhald á og kunnu stýra.

Jussi Merklin viðgongur, at tað eisini eru
nógvar fyrirmyndir við EDV. Tó mugu vit ásaðna,
at tað óvurstóra arbeiðsloysi, sum EDV-útbýgging
hevur fært við sær, kostar samfelagnum ein hóp.
At ein einstök fyrirkur ognar sær EDV-tekník
kann hava týðning fyri hana, men her gloyma vit
tað arbeiðsloysi, sum fylgir við, og sum statur-
in er noyðdur at rinda m.a. arbeiðsloysisstuðul
til.

Árinini við at arbeiða við EDV eru eisini nógvar
kanningar vísa, at hann ella hon, sum arbeiðir
við EDV, hevur bæði psykiskar og fysiskar trup-
ulleikar av tí

M.a. tá talan er um tað danir nevna "grus" í

eygunum. Tað hevur víst seg, at tey, sum hava
sitið við EDV-tól ein heilan dag, hava ilt í
eygunum, tá tey koma heim til hus og eru ikki
heilt fœr fyri at lesa eina vanliga ávís.

Hetta hevur gjørt, at fólk í Danmark mugu ikki
arbeiða við EDV meira enn ein tíma um dagin.

-So tann effektivitetur, sum EDV-framleiðarar-
nir høvdu givið okkum vóðir um, er ikki so heilt
líka til heldur, sigur Jussi Merklin.

Og hann heldur fram: -Tað er eisini vorðið so
galið, at nú verður ikki longur hugsað um tey
fólk, sum skulu arbeiða við EDV. Harafturimóti
verður bert hugsað um maskinurnar og at menniskj
uni skulu innrætta seg eftir teimum. Tað, sum
maskinurnar krevja av umhvørvinum fyri at vera
mest effektivar, tað mugu arbeiðsfólkini blint
boyggja seg fyri.

Uppá fyrispurning um CPR-nummur ella persón-
nummur ikki áttu at verið í Føroyum eins og í
Danmark sigur Jussi Merklin, at hann so avgjørt
vil ráða føroyingum frá at innføra CPR-skipan í
Føroyum. Við hesi skipan ber til hjá einum og
hvørjum sentralum EDV-anleggi at fáa allar upplý-
singar um øll. Tá verður møguleikin at misbrúk
á skipanina so mikið stórur.

Útviklingurin við EDV er eftir hansara metan
óhugnaligur. Ístaðin fyri at tosa við menniskju,
so venda myndugleikarnir sær nú einaas til mask-

